

**UCHWAŁA NR 137/XVI/20
RADY GMINY SIEMYŚL
z dnia 30 listopada 2020 r.**

**w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl
na lata 2021-2023**

Na podstawie art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Gminy Siemyśl uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemyśl.

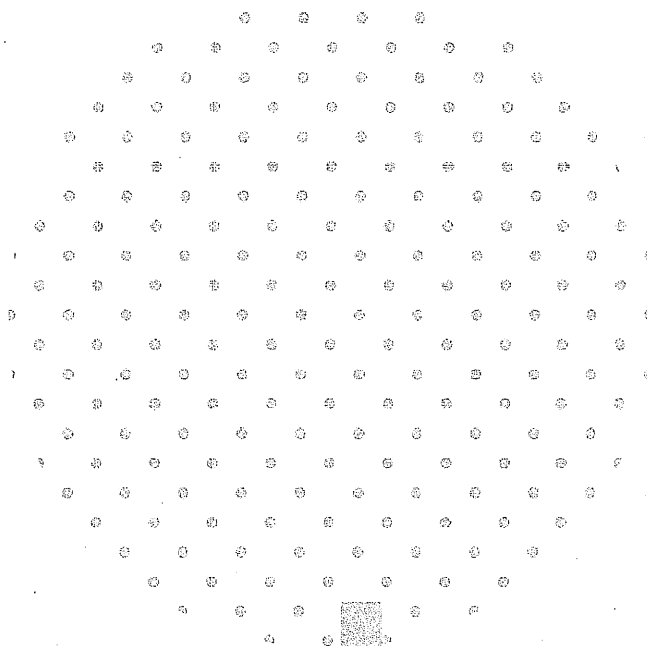
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady

Janusz Tasak

Załącznik
do uchwały Nr 137/XVI/20
Rady Gminy Siemyśl
z dnia 30 listopada 2020 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY SIEMYŚL NA LATA 2021-2023

Centrum Profilaktyki i Reeducacji
"ATELIER"

S P I S T R E Ś C I

WPROWADZENIE3

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU4

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU5

CHARAKTERYSTYKA GMINY SIEMYŚL6

POŁOŻENIE6

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA7

RYNEK PRACY8

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA10

EDUKACJA I WYCHOWANIE11

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
I WSPIERANIA RODZINY12

ANALIZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W GMINIE SIEMYŚL13

POMOC SPOŁECZNA13

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD RODZIN17

PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD RODZIN20

ANALIZA SWOT22

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU25

ADRESACI PROGRAMU**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-202330

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU31

W P R O W A D Z E N I E

Rodzina jest środowiskiem życiowym niemal każdego człowieka. Stanowi integralną część każdego społeczeństwa, a zarazem jego najmniejszą i podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną, w której człowiek przychodzi na świat i z którą łączą go wielorakie związki do końca życia. Jest grupą małą, pierwotną, o przewadze więzi osobistych, odznacza się międzypokoleniową i wielopokoleniową trwałością więzi, a członkostwo w niej jest autentyczne, dobrowolne i w zasadzie nierozzerwalne (za wyjątkiem porzucenia, rozwodu)¹.

Procesy industrializacji, urbanizacji i migracji w znaczący sposób zmieniły życie całych społeczeństw i rodzin. Przeobrażeniu uległa nie tylko struktura rodziny, ale również sposób jej funkcjonowania. Zmienił się model rodziny, zmalała liczebność rodziny, wzrosła jej anonimowość. Obok zinstytucjonalizowanego małżeństwa i rodziny funkcjonują alternatywne formy życia rodzinnego.

Współczesny model rodziny z typu autorytatywnego przekształcił się w typ rodziny partnerskiej. W wyniku reorganizacji władzy rodzinnej, znaczącą jej część w rodzinie przejmuje matka – żona. Wskutek wspólnego rozwiązywania codziennych spraw, wspólnych doświadczeń małżonków, kształtuje się między nimi partnerski styl wzajemnych interakcji. Małżonkowie posiadają równe prawa i obowiązki. Kobieta i mężczyzna stają się równorzędnymi partnerami pod względem wykształcenia, pozycji społecznej, zainteresowań społecznych². Według Jana Żebrowskiego zmiany w strukturze wewnętrznej rodziny obejmują trzy zasadnicze elementy:

1. zmianę pozycji i ról małżonków,
2. zmianę pozycji dziecka w rodzinie,
3. proces autonomizacji jednostki³.

Główną przyczyną kształtowania się modelu partnerskiego w rodzinie jest wzrost niezależności ekonomicznej i psychicznej kobiety, która stanowi o poszerzeniu jej samodzielności życiowej. Kobiety - matki podejmują pracę zawodową, dążą do samorealizacji, niezależności. Rozwijają swoje pasje i zainteresowania. Nie poświęcają już całej swojej uwagi i czasu tylko na wychowanie dzieci i dbanie o dom. Mężczyźni nie są już tylko jedynymi żywicielami rodziny, ale również uczestniczą w pracach domowych, w opiece i wychowywaniu dzieci.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło

1 Kawula S., Brągiel J., Janke A., *Pedagogika rodziny*, Toruń 1999, s. 49.

2 Cudak S., *Wybrane cechy współczesnego modelu życia małżeńskiego i rodzinnego*, [w:] *Pedagogika rodziny*, red. S. Cudak, Kielce 2007, s. 7.

3 Żebrowski J., *Współczesne przeobrażenia w funkcjonowaniu rodziny polskiej*, [w:] *Rodzina polska na przełomie wieków. Przeobrażenia, zagrożenia, patologie*, red. J. Żebrowski, Gdańsk 2001, s. 23.

na strukturę rodziny, jej spójność, pozytywne stosunki między wszystkimi członkami, zaburzyło równowagę wewnątrzrodzinną oraz wpłynęło na: poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka, zdolności adaptacyjne.

Przemiany gospodarczo-kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nieradzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym, tj. choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje oraz lokalnym, tj. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny, itp.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. Wobec tego w pracy socjalnej zaproponowano oddziaływanie zindywidualizowane nakierowane w pierwszej kolejności na dzieci, a w drugiej na matki, gdyż to głównie kobiety są beneficjentami pomocy społecznej.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

U Z A S A D N I E N I E W P R O W A D Z E N I A P R O G R A M U

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny.

Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego

lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji, itp.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Poniższa tabela przybliży ten podział.

Tabela 1. Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
<ul style="list-style-type: none"> - Profilaktyka - wspieranie rodziny. - asystent rodziny, - placówki wsparcia dziennego, - rodziny wspierające, - inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, - usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, - adopcja. - rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, - placówki opiekuńczo - wychowawcze, - usamodzielnianie, - organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), - rodziny pomocowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - ośrodek adopcyjny, - regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, - Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny.

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

P O D S T A W Y P R A W N E O P R A C O W A N I A P R O G R A M U

Zapisy Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2021-2023 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 114, poz. 946),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329)
- ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),

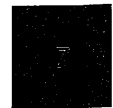
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 322 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2020 r. poz. 111),
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2020 r. poz. 1348 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2020 r. poz. 1359).

CHARAKTERYSTYKA GMINY SIEMYŚL

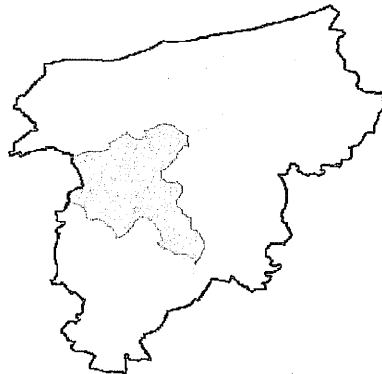
POŁOŻENIE

Gmina Siemyśl jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa zachodniopomorskiego i jest jedną z siedmiu gmin wchodzących w skład powiatu kołobrzeskiego. Jako jedna z najmniejszych jednostek terytorialnych w województwie swoją powierzchnią obejmuje 107 km², tym samym zajmując 14,8% powierzchni powiatu. Graniczy z następującymi gminami powiatu kołobrzeskiego: Rymań, Gościno, Kołobrzeg oraz dwiema gminami z powiatu gryfickiego: Brojce i Trzebiatów. Jej siedzibą jest miejscowość Siemyśl. Do Gminy należy 11 sołectw: Białokury, Byszewo, Charzyno, Kędrzyno, Morowo, Niemierze, Nieżyn, Świecie Kołobrzeskie, Trzynik i Unieradz. Przez obszar Gminy nie prowadzą trasy wojewódzkie ani krajowe. Najbliżej położoną drogą jest droga wojewódzka nr 102 prowadząca przez gminę Kołobrzeg, droga nr 162 biegnąca przez gminę Gościno oraz droga krajowa nr 6 w gminie Rymań. Odległość z Siemyśla do siedziby władz powiatu, Kołobrzegu wynosi około 20 km.

Rysunek 1. Położenie gminy Siemyśl na mapie powiatu kołobrzeskiego

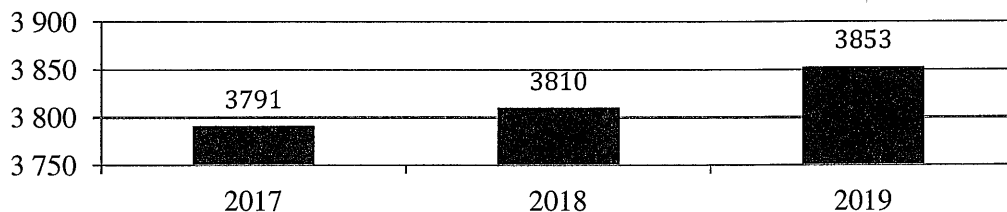
Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Siemy%C5%9Bl_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Siemy%C5%9Bl_(gmina))

S Y T U A C J A D E M O G R A F I C Z N A

Gminę Siemyśl zamieszkuje 3 853 osoby (stan na 31.12.2019 roku). Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców uległa zwiększeniu – w stosunku do 2017 roku nastąpił wzrost o 2%. Gęstość zaludnienia w Gminie kształtuje się na poziomie 36 osób/km². Gminę zamieszkuje więcej mężczyzn niż kobiet, a współczynnik maskulinizacji wynosi 104, co oznacza, że na każde 100 kobiet przypada 104 mężczyzn.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Siemyśl w latach 2017-2019

Seria 1

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów jest w gminie Siemyśl dodatni i wynosi 3 (stan na koniec 2019 roku), co odpowiada przyrostowi naturalnemu 0,78 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich trzech lat dodatni przyrost naturalny odnotowany został każdego roku, jednocześnie w 2019 roku osiągnął najniższą wartość.

Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Siemyśl na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
urodzenia żywe	43	41	37
zgony	26	34	34

przyrost naturalny 17 7 3

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w Gminie według ekonomicznych grup wieku (stan na koniec 2019 roku) przedstawia się następująco:

- 19,7% jest w wieku przedprodukcyjnym - do 19 roku życia;
- 62,8% mieszkańców jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 20-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 20-64;
- 17,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet jest to 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Poniższa tabela przedstawia ekonomiczne grupy wieku w gminie Siemyśl. Na przestrzeni lat 2017-2019 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na względnie stałym poziomie, natomiast udział osób w wieku produkcyjnym spada.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2017-2019 (w procentach)

wyszczególnienie	2017	2018	2019
wiek przedprodukcyjny	19,5	19,9	19,7
wiek produkcyjny	64,4	63,4	62,8
wiek poprodukcyjny	16,2	16,7	17,5

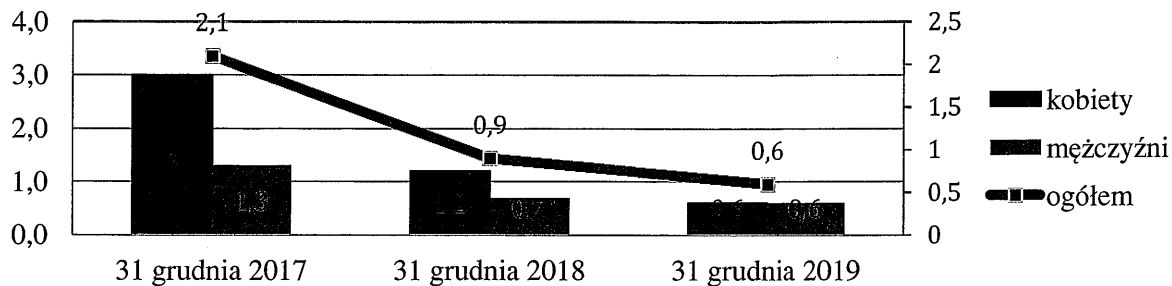
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

R Y N E K P R A C Y

Na przestrzeni lat 2017-2019 obserwowany jest znaczny spadek udziału bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Pod koniec 2017 roku udział kształtował się na poziomie 2,1%, pod koniec 2019 spadł natomiast do 0,6%. W tym okresie czasu, liczba bezrobotnych kobiet była nieco większa, niż liczba bezrobotnych mężczyzn. Wyjątek stanowi 2019 rok, w którym liczba kobiet pozostających bez zatrudnienia była równa liczbie bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 2. Udział bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2017-2019 (w procentach)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl zarejestrowanych w PUP z podziałem na poszczególne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w porównaniu do 2017 roku udział osób bezrobotnych do 30 roku życia spadł o 9 pp., a bezrobotnych do 25 roku życia aż o 21 pp. Natomiast udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrósł o 27 pp. W 2019 roku odnotowano takim sam udział mieszkańców do 25 i 30 roku życia, którzy nie posiadali zatrudnienia – wynosił on 20% w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Tabela 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl z podziałem na poszczególne grupy wiekowe w latach 2017-2019

wyszczególnienie	31 grudnia 2017		31 grudnia 2018		31 grudnia 2019	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	51	100	22	100	612	100
do 30 roku życia	15	29	5	23	3	25
do 25 roku życia	21	41	6	27	3	11
powyżej 50 roku życia	10	20	7	32	7	26

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy albo o braku chęci podjęcia pracy albo o braku możliwości podjęcia zatrudnienia. Udział mieszkańców gminy Siemyśl długotrwanie bezrobotnych w stosunku do 2017 roku uległ zmniejszeniu o 11 pp. Na szczególną uwagę zasługuje jednak fakt, że osoby długotrwanie bezrobotne, pomimo spadku, stanowią znaczny odsetek spośród wszystkich osób bezrobotnych.

Tabela 5. . Liczba zarejestrowanych w PUP mieszkańców gminy Siemyśl długotrwanie bezrobotnych w latach 2017-2019

wyszczególnienie	31 grudnia 2017		31 grudnia 2018		31 grudnia 2019	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	51	100	22	100	15	100
długotrwanie bezrobotni	26	51	7	32	6	40

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Działalność kulturalną w gminie Siemyśl prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Siemyślu, która posiada filie w Charzynie, Byszewie oraz Trzyniku. Główną funkcją Gminnej Biblioteki jest promocja oraz upowszechnianie czytelnictwa i popularyzacja literatury, a tym samym zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych wśród społeczności lokalnej. W ramach działalności Biblioteki mieszkańcy mogą uczestniczyć w konkursach literackich i recytatorskich. GBP jest także organizatorem licznych imprez lokalnych oraz projektów dla najmłodszych mieszkańców Gminy. Gmina w swoich zasobach posiada także 4 świetlice i 4 sale wiejskie, które przyczyniają się do integracji środowiska lokalnego, przygotowują imprezy okolicznościowe i sportowe, prowadzą zajęcia zorganizowane dla dzieci i młodzieży, są także miejscem spotkań i zebrań wiejskich.

Gmina Siemyśl posiada liczne walory przyrodniczo-krajoznawcze, które umożliwiają rozwój turystyki na jej terenie. Obszar Gminy, która położona jest na Równinie Gryfickiej, charakteryzuje się czystym i dobrym stanem środowiska naturalnego, dominuje w nim typowo rolniczy krajobraz i znaczny stopień zalesienia. Na terenie gminy Siemyśl znajduje się fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu Leśnego, charakteryzującego się różnorodną roślinnością i urokliwym krajobrazem.

Do najciekawszych zabytków architektonicznych Gminy należą m.in.: neogotyckie kościoły z XIX wieku znajdujące się w Siemyślu, Charzynie, Nieżynie i Trzyniku; grodzisko z okresu wczesnośredniowiecznego w Mączniku; zabytkowy park dworski w Białokurach; zabytkowe dwory murowane z końca XIX w., wraz z czworakiem oraz parkiem dworskim we Wszemierzycach i Kędrzynie.

Na terenie Gminy funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne oferujące usługi noclegowe cały rok.

Na infrastrukturę sportowo-rekreacyjną w Gminie składają się następujące obiekty:

- boisko wielofunkcyjne „Moje Boisko-Orlik 2012”,
- boiska sportowe w Siemyślu, Charzynie i Świeciu Kołobrzeskim,
- hala sportowa przy Zespole Szkół w Siemyślu,
- place zabaw w Siemyślu, Kędrzynie i Charzynie,
- siłownia plenerowa w Nieżynie,

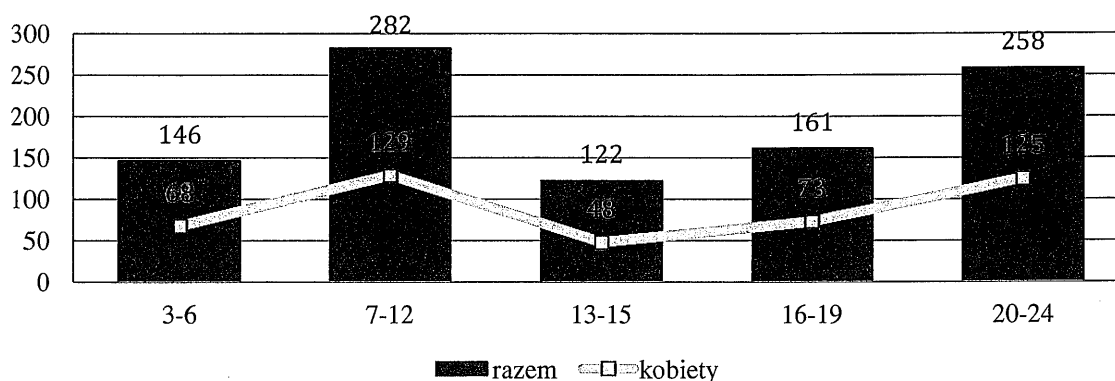
- łowisko „Alicja” w Nieżynie.

W gminie Siemyśl funkcjonuje Klub Sportowy „Jantar”, który propaguje kulturę fizyczną i aktywny, sportowy tryb życia. Do form promowania sportu na terenie Gminy zaliczają się także organizowane cyklicznie imprezy i turnieje: Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, zawody wędkarskie i turnieje tenisa stołowego. Zwolennicy sportów rowerowych mają do dyspozycji liczne ścieżki rowerowe na terenie Gminy.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2019 roku było 969 mieszkańców Gminy. Rozpatrując kwestię ludności z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że najwięcej osób miało w przedmiotowym roku 7-12 lat (282 osoby). Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się osoby mające 20-24 lata (258 osób), natomiast na trzecim mające 16-19 lat (161 osób). Ludność gminy Siemyśl według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2019 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Ludność gminy Siemyśl według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2019 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gminną sieć szkół podstawowych obejmują dwie placówki:

- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Charzynie (z Oddziałem Przedszkolnym),
- Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Siemyślu (z Oddziałem Przedszkolnym).

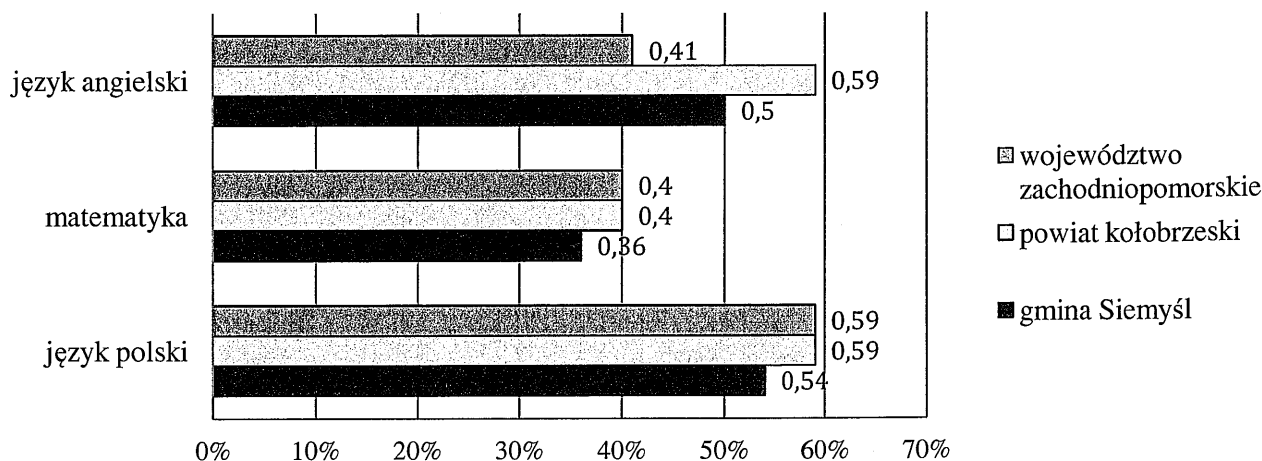
W zasobach infrastruktury społecznej Gminy nie znajduje się żaden żłobek, czy też klub dziecięcy.

Na poniższym wykresie przedstawione zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Siemyśl, w porównaniu do wyników uczniów z całego powiatu i województwa. Z zebranych danych wynika, że ósmoklasiści z Gminy w porównaniu do uczniów z powiatu kołobrzesckiego uzyskali nieco gorsze wyniki ze wszystkich przedmiotów. Największa różnica w punktacji jest widoczna w przypadku języka angielskiego i wynosi 9 pp. W porównaniu do uczniów z całego województwa, uczniowie z gminy Siemyśl prezentowali się lepiej z języka angielskiego, natomiast nieco gorzej z matematyki i języka polskiego, z których różnice wyników kształtują się na poziomie 4-5 pp.

Wykres 4. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2019 roku uczniów z terenu gminy Siemyśl, powiatu kołobrzeskiego i województwa zachodniopomorskiego

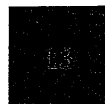
Źródło: <https://www.oke.poznan.pl/>

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I WSPIERANIA RODZINY

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Siemyśl należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Konsultacyjny i Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy w Siemyślu,
- Posterunek Policji w Rymaniu,
- Sąd Rejonowy w Kołobrzegu,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- organizacje pozarządowe,

- Powiatowy Ośrodek Wsparcia „FENIKS” w Trzyniku,
- Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji „MONAR” w Marianówku,
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

Są to podmioty prowadzące działalność na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rodziny, bądź tą działalność wspomagające. Działają również na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rodziny w Gminie można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych,
- specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- terapeutów uzależnień,
- pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej;
- funkcjonariuszy Policji;
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych;
- księży,
- pracowników CARITAS-u,
- niepijących alkoholików.

ANALIZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W GMINIE SIEMYŚL

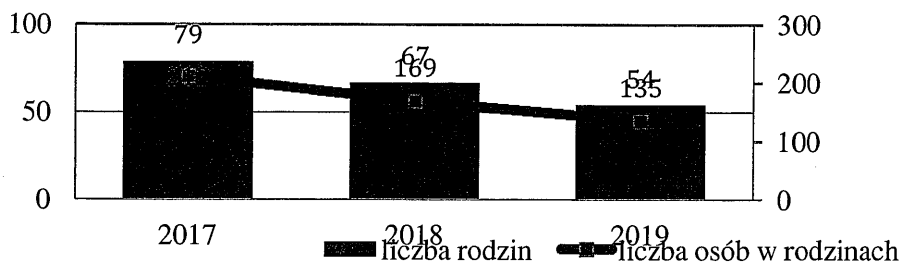
P O M O C S P O Ł E C Z N A

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu. Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Siemyśl uległa zmniejszeniu. W 2019 roku z pomocy skorzystało 54 rodziny – to o 31,6% mniej niż w 2017 roku oraz o 19,4% mniej niż w 2018 roku.

Wykres 5. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Siemyśl w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 roku zostało przyznanych łącznie 5 świadczeń rodzinom posiadającym jedno dziecko, 688 świadczeń rodzinom z dwójką dzieci, 333 świadczenia rodzinom z trójką dzieci oraz 1101 świadczeń rodzinom z czwórką lub większą liczbą dzieci. Szczegółowe dane w zakresie liczby przyznanych świadczeń niepieniężnych oraz pieniężnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w formie świadczeń w 2019 roku

typ rodzin	liczba świadczeń niepieniężnych	liczba świadczeń pieniężnych	liczba świadczeń ogółem
jedno dziecko	0	5	5
dwoje dzieci	604	84	688
troje dzieci	309	24	333
czworo i więcej	1028	73	1101

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 roku w gminie Siemyśl najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba (27 rodzin), niepełnosprawność (20 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (10 rodzin). Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego dotyczyła 9 rodzin. Na przestrzeni ostatnich lat liczba rodzin, która otrzymała pomoc i wsparcie OPS uległa zmniejszeniu – w stosunku do 2017 roku nastąpił spadek o 32%.

Tabela 7. Powody udzielania świadczeń w latach 2017-2019 – liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

Lp.	powód udzielenia świadczeń	2017	2018	2019
1	długotrwała lub ciężka choroba	38	31	27
2	niepełnosprawność	20	19	20
3	potrzeba ochrony macierzyństwa	22	15	10
	w tym wielodzietność	-	13	9
4	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	3	8	9
	w tym rodziny niepełne	-	7	9
	w tym rodziny wielodzietne	-	-	1

GMINA

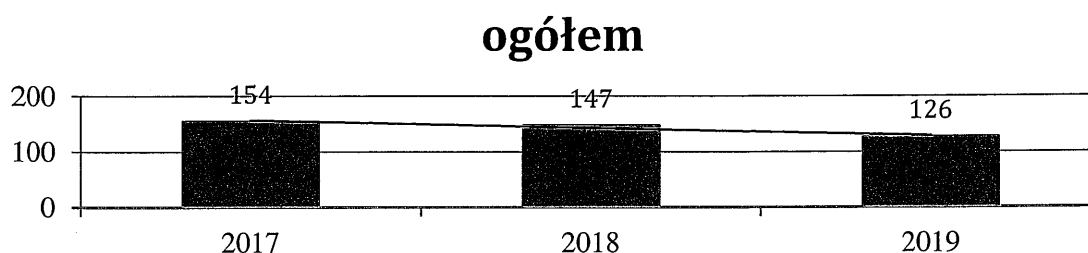

5	bezrobocie	28	9	6
6	alkoholizm	3	5	2
7	ubóstwo	14	4	2
8	bezdomność	0	1	1
9	narkomania	5	1	1
10	przemoc w rodzinie	0	0	1
11	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

W poniższej tabeli zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019. Możemy zauważyć, że ze świadczeń tych w 2019 roku korzystało średnio 126 rodzin, czyli o 14% rodzin mniej niż w roku 2018 oraz o 18% mniej niż w roku 2017. W latach 2017-2019 dostrzegalna jest tendencja spadkowa, jeśli chodzi o średniomiesięczną liczbę rodzin korzystających z tego typu świadczeń.

Wykres 6. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2017 roku ze świadczenia wychowawczego 500+ korzystały średnio 273 rodziny na łączną kwotę 2 668 523,00 zł, w 2018 roku – 257 rodzin, a wydatkowano na ten cel łączną kwotę wynoszącą 2 574 792,00zł, natomiast w 2019 roku – 259 rodzin, na co przeznaczonych zostało 3 412 120,00 zł. Na przestrzeni lat 2017-2019 nastąpił spadek liczby rodzin pobierających to świadczenie o 5%.

Tabela 8. Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba rodzin	273	257	259
kwota świadczeń (w złotych)	2 668 523,00 zł	2 574 762,00 zł	3 412 120,00 zł

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 i 2018 roku w OPS w Siemysłu zatrudniony był 1 asystent rodziny, który objął swoją opieką i wsparciem 1 rodzinę. W 2017 roku na terenie Gminy nie był zatrudniony żaden asystent rodziny.

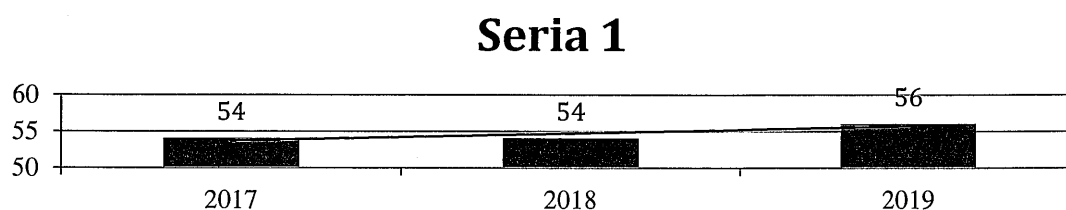
Tabela 9. Dane dotyczące asystentury rodziny w gminie Siemyśl na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba zatrudnionych asystentów rodziny w Gminie	0	1	1
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	0	1	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku 2019 z omawianych świadczeń skorzystało 56 osób, co oznacza wzrost w stosunku do 2017 i 2018 roku o 4%. Dane w tym zakresie przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 7. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2017-2019

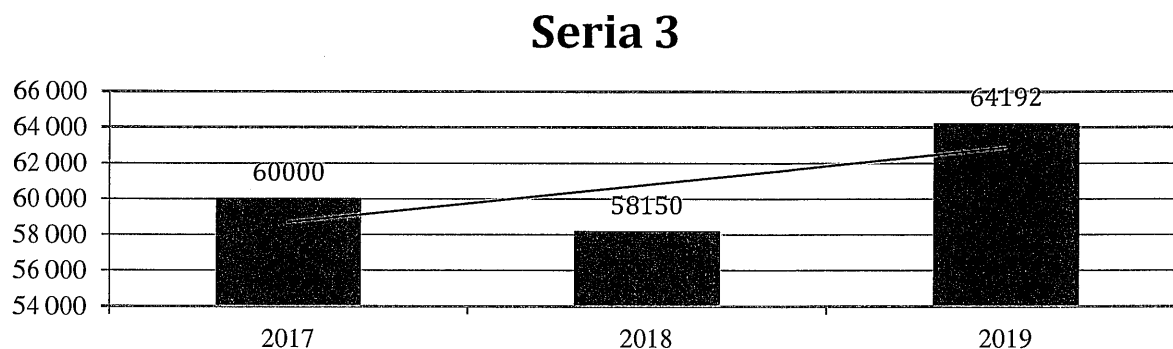

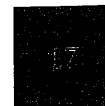
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W roku 2019 w gminie Siemyśl nie było rodzin wspierających, to znaczy takich, które mają za zadanie pomóc rodzinie w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego).

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 64 192 zł. Możemy zauważyć, że kwota przekazana na pobyt dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do 2017 roku ulegała wzrostowi. W 2019 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 5 dzieci, w tym w pieczy instytucjonalnej 2 dzieci.

Wykres 8. Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2017-2019 (w złotych)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

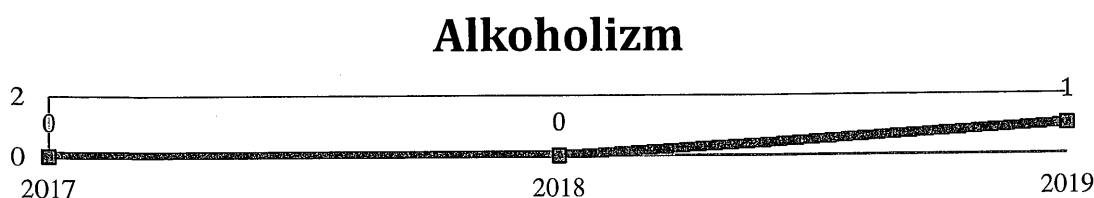
Istotnym zasobem w zakresie wspierania rodziny jest funkcjonujący Punkt Konsultacyjny oraz działający w jego ramach od 2019 roku Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy zapewniający rodzinom bezpłatny dostęp do poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego, prawnego) oraz świetlice wiejskie oferujące kreatywne spędzanie wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań oraz pomoc w nauce dzieciom i młodzieży.

Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Siemyśl chcąc zapewnić wsparcie środowiskowe dzieciom i młodzieży, współpracuje z działającymi na terenie Gminy placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kołobrzegu, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sądem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji i Posterunkiem Policji, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi (np. Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz ich Rodzin i Przyjaciół „Feniks”) oraz innymi instytucjami działającymi w zakresie pomocy rodzinie.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD RODZIN

W 2019 roku z powodu przemocy w rodzinie pomoc finansową z Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemyślu uzyskała 1 rodzina. W ciągu dwóch poprzednich lat żadna rodzina nie otrzymała z tego powodu wsparcia.

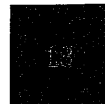
Wykres 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie w latach 2017-2019

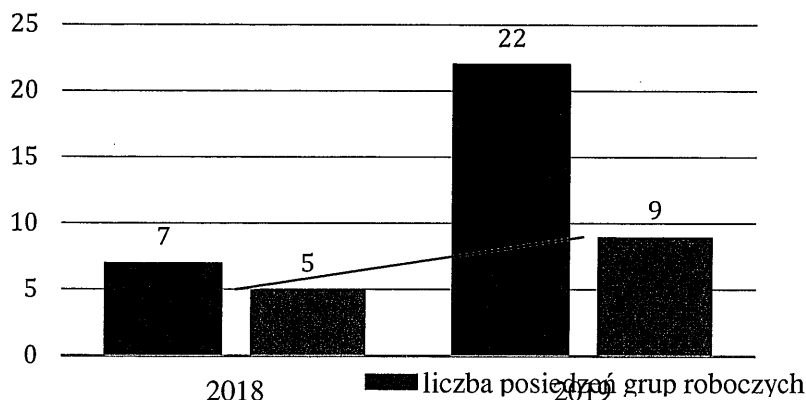
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

W 2019 roku powołano 9 grup roboczych składających się głównie z pracownika socjalnego, funkcjonariusza Policji i członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W omawianym roku grupy robocze spotkały się 22 razy. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost zarówno liczby powołanych grup, jak i ilości ich posiedzeń.

Wykres 10. Dane dotyczące grup roboczych w latach 2018-2019

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dane dotyczące wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” przeprowadzonej w gminie Siemyśl w latach 2018-2019 przedstawione zostały w poniższej tabeli. W 2019 roku wszczęto 9 procedur „Niebieskie Karty”, co oznacza wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, w którym w 5 rodzinach sporządzono formularze wszczynające procedurę. W roku przedmiotowym postępowanie zostało zainicjowane przez następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej – 2 procedury;
- Policja – 6 procedur;
- placówka oświaty – 1 procedura.

W omawianym roku zakończono natomiast 8 procedur, to o jedną więcej niż w 2018 roku, z których 7 zostało zakończonych z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz realizowaniu indywidualnego planu pomocy, a 1 z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Tabela 10. Dane statystyczne dotyczące procedury „Niebieskie Karty” w latach 2018-2019

wyszczególnienie	2018	2019
liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	5	9
liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”	7	8

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Siemyślu za 2018 i 2019 rok.

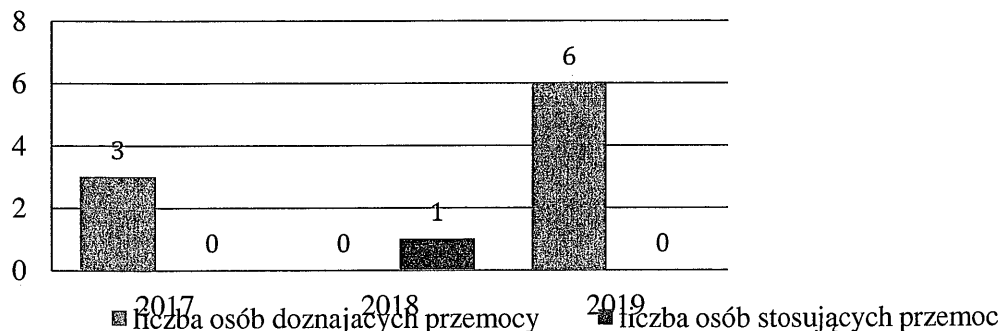
Na terenie gminy Siemyśl osoby doznające i stosujące przemoc w rodzinie mogą uzyskać pomoc i wsparcie w Punkcie Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy działającym od 2019 roku w ramach Punktu Konsultacyjnego. W ciągu 2019 roku Punkt Konsultacyjny był czynny

88 godzin. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat liczba osób stosujących i doznających przemocy w rodzinie korzystających z Punktu była nieznaczna, jednak w 2019 roku nastąpił wzrost liczby osób, które doświadczyły przemocy i którym udzielono porady. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

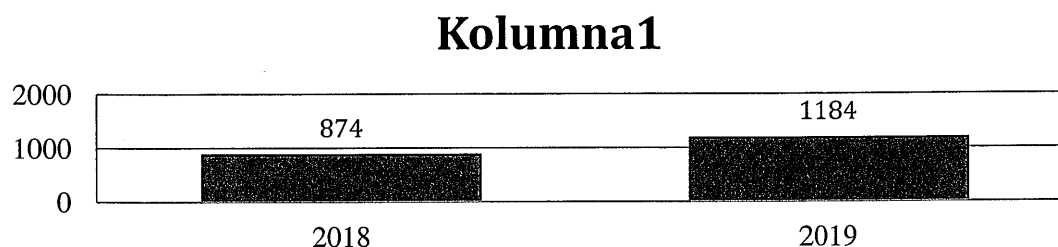
Wykres 11. Liczba osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

Poniższy wykres przedstawia liczbę interwencji domowych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu na terenie powiatu kołobrzесьkiego. W 2019 roku odnotowano 1184 interwencje, co w porównaniu do roku poprzedniego oznacza wzrost o 35%.

Wykres 12. Liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez Policję na terenie powiatu kołobrzесьkiego w 2018 i 2019 roku

Źródło: dane przesłane przez Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu

PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY SIEMYŚL

- Z danych pozyskanych ze sprawozdania działalności Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w 2019 roku 13 osób było podejrzanych o stosowanie przemocy, to o 30% więcej niż w roku poprzednim, kiedy to o stosowanie przemocy było podejrzanych 10 osób.
- Na przełomie lat 2018-2019 Zespół Interdyscyplinarny powiadomił sąd rodzinny i opiekuńczy o niepokojącej sytuacji rodzinnej dotyczącej 1 dziecka.
- W 2019 roku nie odnotowano żadnego dziecka, wobec którego istniało podejrzenie, iż miałyby doświadczyć problemu przemocy w środowisku domowym, w roku poprzednim było to 2 dzieci.

- Na przełomie lat 2018-2019 nie odnotowano wystąpień do prokuratora z wnioskiem o zastosowanie właściwych środków zapobiegawczych wobec osób stosujących przemoc.
- W 2019 roku wystąpił zauważalny wzrost liczby osób dotkniętych przemocą domową, korzystających z poradnictwa udzielanego w Punkcie Konsultacyjnym.

PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD RODZIN

Dane dotyczące działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Siemyśl podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela. Jak wynika z danych źródłowych, w porównaniu do roku 2017 liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy wzrosła o 80%. W 2018 roku miał także miejsce znaczny wzrost liczby członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy - w porównaniu do 2017 roku liczba ta wzrosła aż o 29 osób, a w 2019 roku rozmowy przeprowadzono z 13 członkami rodzin osób uzależnionych. Liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień w roku przedmiotowym wzrosła o 50%. Z kolei liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w 2019 roku kształtowała się na poziomie 6 i była najwyższa w ciągu ostatnich trzech lat.

Tabela 11. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Siemyśl wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	5	10	9
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	5	34	13
liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	4	4	6
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	2	0	6

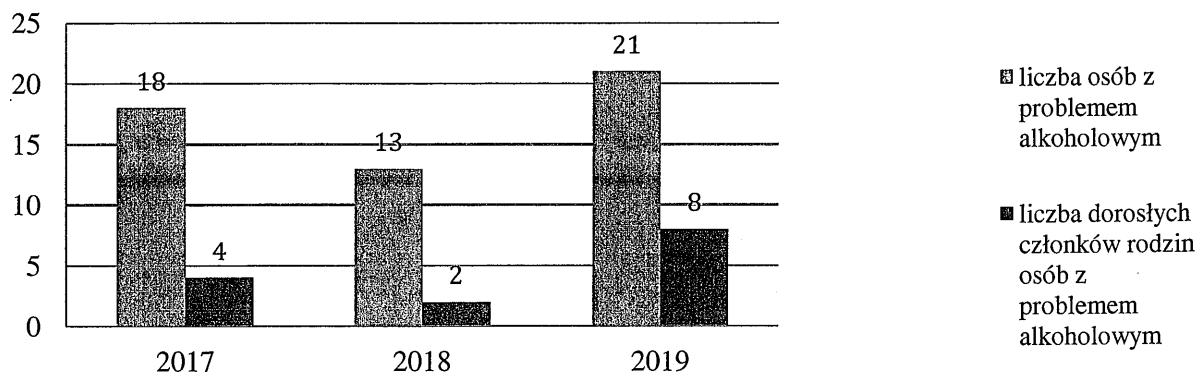
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 2017,2018 i 2019

Na terenie gminy Siemyśl funkcjonuje jeden Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin finansowany ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Punkt w ciągu 2019 roku czynny był 88 godzin. Jak wynika z przedstawionych na poniższym wykresie danych, do Punktu zgłasza się stosunkowo spora liczba mieszkańców. W 2019 roku udzielono porady 21 osobom z problemem alkoholowym oraz 8 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym. W roku poprzednim udzielono porad 13 osobom z problemem alkoholowym i 2 członkom rodzin, z kolei w 2017 roku 18 osobom z problemem alkoholowym oraz 4 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym.

Wykres 13. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

GKRPA w gminie Siemyśl we współpracy z innymi podmiotami zajmuje się również profilaktyką zachowań ryzykownych. W latach 2017-2019 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie realizowała żadnych programów profilaktycznych objętych systemem rekomendacji przez PARPA, ORE, KBdsPN i IPiN.

W 2019 roku na terenie Gminy zostały podjęte następujące działania profilaktyczne:

- utrzymano działalność Punktu Konsultacyjnego oraz doposażono go w drobne elementy wyposażenia,
- uruchomiono Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy,
- udzielano poradnictwa psychologicznego i prawnego,
- przeprowadzono cykliczne zajęcia psychoedukacyjne „Opanowuję agresję” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Charzynie i w Siemyślu,
- zorganizowano wypoczynek letni połączony z zajęciami profilaktycznymi z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii dla 12 dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych,
- zakupiono literaturę fachową o tematyce profilaktycznej do Gminnej Biblioteki w Siemyślu,
- zorganizowano zajęcia plastyczne pt. „Organizacja czasu wolnego – ochrona dzieci przed nudą i ucieczką w uzależnienia” jako alternatywną formę spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych, które zostały zrealizowane w sołectwie Trzynie,
- rozwijano działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (obsługa administracyjno-biurowa i wynagrodzenia dla członków Komisji).

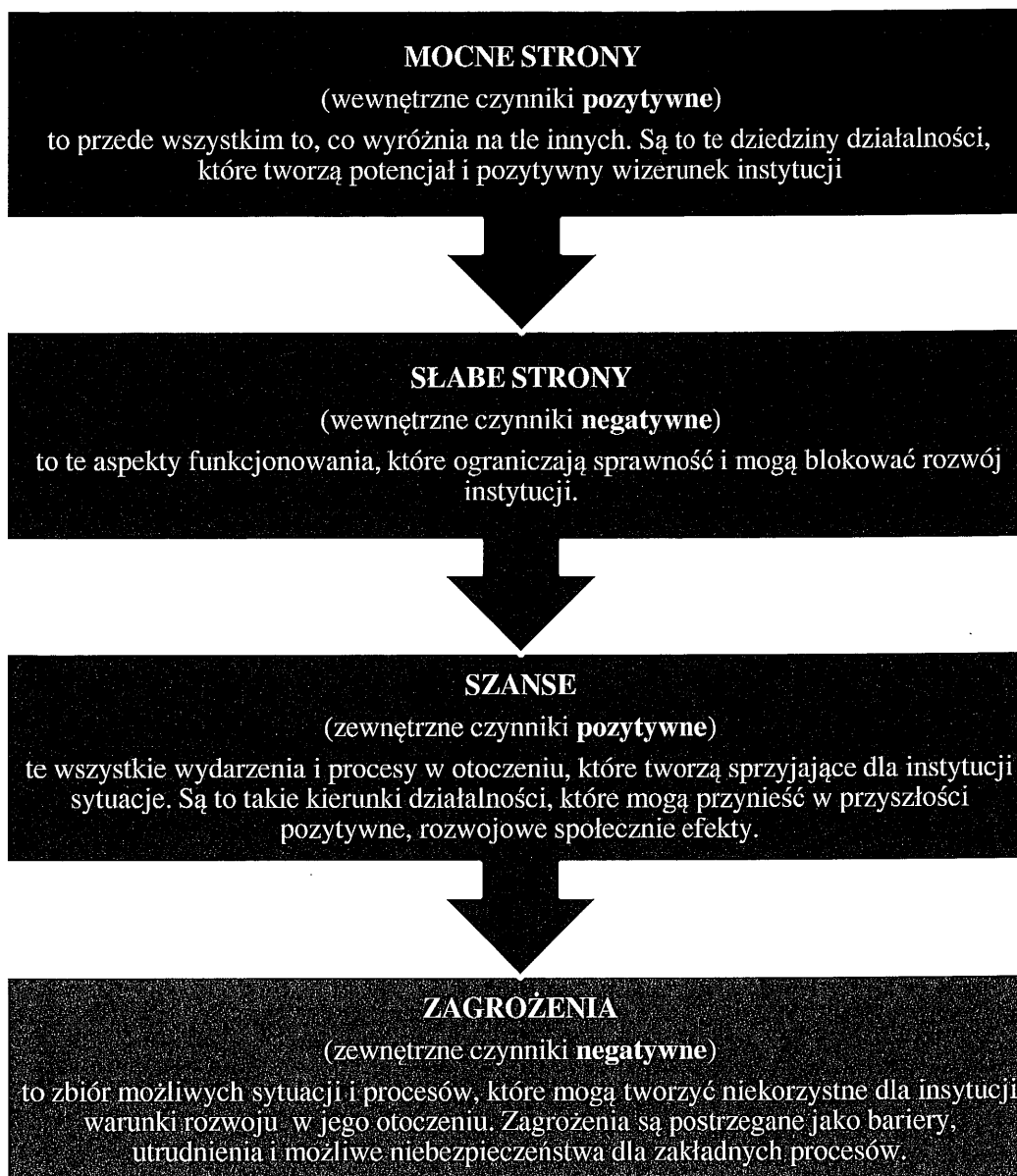
W latach 2017-2018 działania profilaktyczne obejmowały jednorazowe prelekcje/pogadanki oraz konkursy artystyczne.

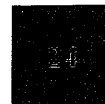
Pomoc w zakresie terapii uzależnień mieszkańcy gminy Siemyśl uzyskują w okolicznych przychodniach oraz w Ośrodku Leczenia, Terapii i Rehabilitacji „MONAR” w Marianówku.

ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

- Atrakcyjne położenie geograficzne.
- Funkcjonowanie Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filiami.
- Rozwijająca się infrastruktura sportowo-rekreacyjna.
- Różnorodność terenów przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku.
- Rozwinięta oferta edukacyjna, w tym szkoły podstawowe oraz oddziały przedszkolne.
- Funkcjonujące na terenie Gminy stowarzyszenia sportowe oraz organizacje pozarządowe.
- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, Asystenta rodziny, Punktu Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy, świetlic wiejskich, Klubu Seniora.
- Stosunkowo niska stopa bezrobocia na terenie Gminy.
- Działalność placówki wsparcia dziennego „Kolibry”, prowadzonej w formie podwórkowej, realizowanej przez wychowawców.
- Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności.
- Znaczny udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl, w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców.
- Brak realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych na terenie Gminy.
- Niewielka liczba mieszkańców doznających przemocy korzystająca z poradnictwa w Punkcie Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy.
- Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność) jako jeden z głównych powodów korzystania z pomocy społecznej przez mieszkanki gminy Siemyśl.
- Brak aktualnej diagnozy problemów społecznych występujących na terenie Gminy.

SZANSE

- Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców.
- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Rozwój turystyki poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych.
- Szkolenia i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w ramach wspierania zatrudnienia.
- Dostępność do pomocy w przypadku doświadczenia przez mieszkańców problemów przemocy lub uzależnień.
- Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.
- Adekwatne do potrzeb rodzin poradnictwo specjalistyczne.
- Realizacja profilaktycznych warsztatów psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

ZAGROZENIA

- Starzejące się społeczeństwo.
- Emigracja zarobkowa młodych i wykształconych osób.
- Dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego.
- Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób długotrwale bezrobotnych.
- Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- Zagrożenie problemem uzależnień wśród dzieci i młodzieży.
- Rozpad więzi rodzinnych.
- Zwiększająca się liczba osób, w stosunku do których występuje konieczność podjęcia działań interdyscyplinarnych.
- Występowanie w Gminie zjawiska bezdomności.
- Niewystarczający budżet Gminy przeznaczony na działalność profilaktyczną.

GMINA

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

rozwijanie systemu wsparcia opartego na spójnych i zintegrowanych działaniach sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi Programu są:

- zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz dostępu do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego,
- budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez realizację wspólnych działań ze społecznością lokalną, instytucjami publicznymi i partnerami lokalnymi,
- podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,
- zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

Cel operacyjny nr 1			
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz dostępu do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin: - objętych pomocą społeczną, - korzystających z zaświadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z programu.
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym, naukowym oraz pomocy rzeczowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.	Ilość pomocy materialnej o charakterze socjalnym.
1.4	Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.
1.5	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne – program „Dobry start”.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.

1.6	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Punkt Konsultacyjny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy.	Liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba udzielonych porad, liczba podmiotów udzielających wsparcia.
1.7	Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.
1.8	Umożliwienie uczestnictwa dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, świetlice wiejskie, Gminna Biblioteka Publiczna, Kuratorium Oświaty, placówka wsparcia dziennego w formie podwórkowej.	Liczba osób korzystających z wypoczynku zimowego i letniego.
Cel operacyjny nr 2			
Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez realizację wspólnych działań ze społecznością lokalną, instytucjami publicznymi i partnerami lokalnymi.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
2.1	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
2.2	Podejmowanie współpracy z instytucjami, organizacjami i partnerami lokalnymi zajmującymi się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie.	Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice środowiskowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, Policja, Sąd.	Liczba podpisanych z podmiotami zewnętrznymi umów/partnerstw z zakresu realizowania zadań w obszarze pomocy społecznej na rzecz dziecka i rodziny.
2.3	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice środowiskowe, Urząd Gminy, poradnia psychologiczno-pedagogiczna.	Liczba zrealizowanych działań, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.
2.4	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki oświatowe, Kuratorium Oświaty.	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku z programem profilaktycznym.

2.5	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość złożonych wniosków, ilość wydanych Kart.
2.6	Współorganizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice wiejskie, Urząd Gminy, Gminna Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, sołectwa.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, liczba uczestników wydarzeń/imprez.
2.7	Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmocnienia kompetencji wychowawczych oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	Liczba uczestników warsztatów, liczba zorganizowanych warsztatów.
2.8	Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinary, Policja.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych.
2.9	Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice wiejskie, organizacje pozarządowe.	Liczba przeprowadzonych warsztatów/programów, liczba uczestników.

Cel operacyjny nr 3			
Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
3.1	Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów, liczba osób biorących udział w szkoleniach/warsztatach.
3.2	Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.
3.3	Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent Rodziny.	Liczba podjętych działań monitorujących sytuację dzieci.
3.4	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba rozpowszechnionych informacji.
3.5	Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, Komenda Powiatowa Policji, placówki służby zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice wiejskie.	Liczba instytucji i organizacji współpracujących ze sobą na rzecz dziecka i rodziny, liczba podjętych we współpracy działań.

Cel operacyjny nr 4

Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Asystent Rodziny.	Liczba dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
4.2	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Asystent Rodziny.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.
4.3	Organizowanie wsparcia merytorycznego i współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba świadczeń, wysokość poniesionych nakładów finansowych.
4.4	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych, liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4.5	Prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba opracowanych planów pracy z rodzicem/ami biologicznym/i przez pracownika socjalnego i/lub asystenta rodziny.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl są mieszkańcy gminy Siemyśl - głównie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-2023

Na podstawie określonych celów Programu w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

zadanie	rok		
	2021	2022	2023
Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	X	X	X
Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	X	X	X
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym, naukowym oraz pomocy rzeczowej.	X	X	X
Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”.	X	X	X
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne – program „Dobry start”.	X	X	X
Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	X	X	X
Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS.	X	X	X
Umożliwienie uczestnictwa dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, w zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego.	X	X	X
Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	X	X	X
Podjęcie współpracy z instytucjami, organizacjami i partnerami lokalnymi zajmującymi się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie.	X	X	X
Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	X	X	X
Organizacja wycieczek letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	X	X	X
Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	X	X	X
Współorganizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	X	X	X
Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmocnienia kompetencji wychowawczych oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	X	X	X
Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPIŃ związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	X		X
Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.		X	
Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	X	X	X
Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych.	X	X	X
Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	X	X	X

Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	X	X	X
Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	X	X	X
Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	X	X	X
Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	X	X	X
Organizowanie wsparcia merytorycznego i współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	X	X	X
Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	X	X	X
Prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	X	X	X

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2021-2023 finansowane będą z następujących źródeł:

- środki własne Gminy Siemyśl,
- środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja - jej celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

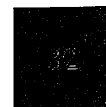
Cele badawcze ewaluacji Programu Wspierania Rodziny powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Do skutecznego pomiaru rezultatów realizowanych działań należy zastosować kartę oceny, która znajduje się poniżej.

KARTA OCENY

Nr zadania:

Tytuł:

Realizator:

CIELE		DZIAŁANIA		WYKONANIE				Dodatkowe (wartość dodatnia)	Uwagi
ogólne	szczegółowe	zaplanowane	zrealizowane	twarde		miękkie			
				założone	osiągnięte	założone	osiągnięte		

1. DOŚWIADCZENIE REALIZATORA PROGRAMU

1.1. Dotychczas realizowane programy profilaktyczne:

2. ADEKWATNOŚĆ

2.1. Grupa docelowa (do kogo skierowany był projekt?):

2.2. Potrzeby beneficjentów (czy i w jaki sposób je badano?)

3. UŻYTECZNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

3.1. Co może wskazywać na dużą przydatność rezultatów dla beneficjentów?

3.2. Co może wskazywać na małą przydatność rezultatów dla beneficjentów?

4. SKUTECZNOŚĆ

4.1. Stosunek ilości działań założonych do osiągniętych:

4.1.1. Ilość działań zrealizowanych częściowo.....

4.2. Stosunek ilości rezultatów założonych do osiągniętych:

4.2.1. Ilość rezultatów osiągniętych częściowo.....

5. EFEKTYWNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

5.1. Czynniki ułatwiające osiągnięcie rezultatów:

5.2. Czynniki utrudniające osiągnięcie rezultatów:

6. TRWAŁOŚĆ REZULTATÓW (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

6.1. Czynniki, które mogą ją zwiększać:

6.2. Czynniki, które mogą ją zmniejszać:

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2021-2023 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

